

Rušenje stavbe HED

Davorin Vrhovnik,
Hmezad exim d. d.

Hmeljarsko exportna družba je leta 1927 postavila stavbo, ki jo imenujemo HED. Hmeljarsko exportna družba je leta 1929 propadla. Po 2. svetovni vojni je stavba prešla v večinsko last Hmezada. V stavbi se je v minulih desetletjih nahajala mešalnica krmil in briketirnica firme Hmezad export import. Po selitvi briketirne linije v glavno stavbo Hmezad exim je stavba bolj ali manj samevala. Ker je stavba HED nefunkcionalna za kakršno koli sodobno proizvodnjo, so se v Hmezad exim d. d. žalec odločili, da jo porušijo in na njenem mestu postavijo sodobno regalno hladilnico. Rušenje stavbe se je pričelo spomladi 2020, končano pa je bilo v novembru 2020. (Foto: D. Vrhovnik)

Pridelava hmelja letnikov 2019 in 2020 v Sloveniji

Joško Livk,
Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

Pridelek hmelja letnika 2020 ste hmeljarji morali do konca oktobra 2020 že priglasiti. Vsi pa ste hkrati ob priglasitvi pridelka le tega tudi že certificirali. Tako je sedaj ob koncu leta čas, da pogledamo kaj nam kažejo številke.

Letnik hmelja 2019 je bil v Sloveniji povprečen. V primerjavi z letom 2018 je bil slabši, saj je bilo leto 2018 rekordno leto, ko ste hmeljarji v Sloveniji skupno pridelali preko 3000 ton hmelja, kar se ni doseglo že vse od leta 1998. V letu 2019 so bila območja, ko jih je toča močno prizadela, kar je precej vplivalo na zmanjšan skupni pridelek hmelja. Drugače pa je bilo leto 2019 zaznamovano z obilico padavin preko celega leta. Nasadi hmelja sorte Aurore so v tem letu nekoliko zaostali v rasti oziroma niso razvili svojega značilnega valjastega habitusa. Posledica tega so bile verjetno nizke temperature v mesecu maju.

Leto 2020 pa je bilo za skupen pridelek hmelja v Sloveniji zelo dobro, kljub močni prizadetosti območja Vranskega in Tabora s točo in padca nekaterih žičnic s hmeljem na območju Radelj, Polzele in Ptuja zaradi neurja. Če ne bi bilo teh naravnih nesreč, bi bil hektarski pridelek na rodne nasade v povprečju verjetno preko 2000 kg/ha. Tudi v tem letu je bilo preko celega leta

precej padavin. Na območjih s težjimi tlemi še preveč, saj je voda v hmeljiščih kar stala in je bilo delo zelo oteženo, včasih celo onemogočeno.

Število hmeljarjev

Poglejmo najprej stanje glede števila aktivnih hmeljarjev v Sloveniji. To so hmeljarji, ki svoj pridelek hmelja tudi prodajo in ga nimajo samo za lastno uporabo kot nekateri manjši pivovarji. Slednjih je bilo šest v letu 2020. V lasti imajo nekaj arov hmelja, od tega pa ves pridelek porabijo za proizvodnjo piva v svojih pivovarnah.

Kot vidimo iz preglednice 1, se je število aktivnih hmeljarjev v Sloveniji iz leta v leto zmanjševalo, leta 2017 pa se je trend zmanjševanja števila aktivnih hmeljarjev obrnil navzgor in se v zadnjih letih ustalil. Temu je prav gotovo botrovala dobra prodaja pridelka hmelja, katere so bili hmeljarji deležni zadnjih nekaj let. Za pridelek hmelja letnik 2020 pa so hmeljarji, ki so ga pridelali več, kot so ga imeli prodanega po pogodbah, morali iskati rešitve in ga ponuditi na trg po tržni ceni, ki pa je glede na sorto hmelja zelo različna, v povprečju pa precej nižja kot po pogodbah.

Preglednica 1: Število aktivnih hmeljarjev v posameznem letu v Sloveniji

Leto	1995	2000	2005	2010	2015	2018	2019	2020
Št. hmeljarjev	454	231	159	134	112	121	119	122

Površina pod hmeljem

Glede površine pod hmeljem v Sloveniji je trenutno stanje spet nekoliko slabše kot v preteklih letih, saj so morali nekateri hmeljarji v zadnjih dveh letih precej izkrčiti svoje nasade hmelja, zlasti zaradi razširitve bolezni hude viroidne zakrnelosti hmelja.

Kot lahko vidimo v preglednici 2, se je površina pod hmeljem v obdobju od leta 2014 do 2018 povečevala, v letih 2019 in 2020 pa je viden padec. Upajmo, da se bo tako zdravstveno stanje v nasadih s hmeljem kot tudi prodaja v prihodnjih letih ponovno izboljšala.

Preglednica 2: Skupna površina pod hmeljem v Sloveniji v obdobju 2010 do 2020 (v hektarjih)

Leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hmelj (ha)	1488	1376	1159	1166	1296	1403	1484	1590	1667	1595	1480

Preglednica 3: Sortna sestava nasadov hmelja v Sloveniji v obdobju 2016 do 2020 (v hektarjih)

SORTA HMELJA	LETO				
	2016	2017	2018	2019	2020
Celeia	573	594	584	536	465
Aurora	473	482	551	563	558
Savinjski golding	167	178	186	172	157
Bobek	147	164	169	157	141
Styrian gold	43	49	49	40	36
Styrian Wolf	14	35	37	42	45
Sorte v preizkušanju	19	22	8	8	3
Styrian Cardinal	7	16	17	16	16
Hallertauer Magnum	15	15	15	15	18
Cascade	8	9	9	6	6
Styrian Dragon			8	8	10
Styrian Fox			7	6	3
Dana	8	6	5	6	6
Fuggle	5	6	6	6	6
Styrian Eureka	2	4	5	3	3
Styrian Kolibri		3	5	5	4
Cerera		4	4	4	
Chinook	1	3	1	1	1
Styrian Eagle			1	1	2
Atlas	1	1			
SKUPAJ:	1484	1591	1667	1595	1480
PREMENE:	293	220	167	239	388

Sortna sestava hmeljišč

Iz preglednice 3 je razvidno, da so se površine v premeni v zadnjih dveh letih precej povečale. Najbolj se je zmanjšala površina pod sorto Celeia, delno tudi zaradi zmanjšane povpraševanja po njej v zadnjih letih. V letu 2020 je iz pridelave povsem izginila sorta Cerera, sorta Atlas pa že leta 2018. Sorta Aurora spet pridobiva na svoji veljavi in je z letom 2019 ponovno zasedla prvo mesto po površini, kot ga je imela vse do leta 2016, ko jo je za tri leta na prvem mestu zamenjala sorta Celeia. Ostale sorte pa se po površini niso bistveno spremenile.

Prvoletni nasadi hmelja v Sloveniji

Zadnja tri leta so zaznamovana predvsem s sorto Aurora (preglednica 4), katere se je na novo največ zasadilo, kar je predvsem odraz povečanega povpraševanja po pridelku hmelja te sorte.

Pridelek hmelja

Leto 2020 je hmeljarjem dobro služilo, saj je bilo to leto po pridelku hmelja eno izmed boljših. Tudi hmeljarji, ki niso imeli možnosti dodatnega namakanja svojih hmeljišč, jim je bilo zaradi obilice padavin leto naklonjeno. V preglednici 5 so prikazani podatki o priglasih in hkrati tudi že certificiranih količinah pridelka hmelja po posameznih sortah za zadnjih pet let.

Preglednica 4: Sortna sestava prvoletnih nasadov hmelja v Sloveniji v obdobju 2016 do 2020 (v hektarjih)

SORTA HMELJA	LETO				
	2016	2017	2018	2019	2020
Celeia	77	42	14	6	6
Aurora	4	37	75	50	50,5
Bobek	12	26	6	4	9
Styrian Wolf	3	22	1	6	4
Savinjski golding	26	15	14	7	1
Sorte v preizkušanju	9	11	2		1,5
Styrian gold	5	7	1		
Styrian Cardinal	2	6	1	1	0,5
Cascade	4	2			
Cerera		4			
Chinook		2			
Styrian Eureka	1	1	1		
Styrian Kolibri		1	3		
Styrian Eagle			1		
Fuggle	6				
Dana					1
Styrian Eagle					0,5
Styrian Dragon					4
Drugo			1		
SKUPAJ:	149	176	120	74	78

STROKOVNIAKI PRIPOROČAJO

**TUDI ZA NASADE,
KI JIH JE PRIZADEL
VIROID**

AGROHOPS KR+ skrbi za optimalno prehrano rastlin, stimulira njihovo rast in razvoj, dokazljivo povečuje odpornost rastlin, poskrbi za visok donos.

Jesen je najboljši čas za uporabo AGROHOPS KR+ .

NOVO

AGROHOPS KR+
GRANULIRANO

LITHO® KR+ 50% + AGROVIT 50%
**GNOJILO + STIMULATOR RASTI + APNENEC IZ
MORSKIH ALG**

zelo učinkovito, ekološko prijazno hranilo, stimulator rasti in razvoja rastlin in učinkovit izboljševalac tal

MEKO D.O.O

Linhartova 15, 1000 Ljubljana
01/4328292, www.meko.si, info@meko.si

Iz preglednice 5 je razvidno, da je bilo v letu 2020 pridelano največ hmelja sorte Aurora in je tako tudi glede tega ponovno zasedla ta sorta prvo mesto, kot ga je imela do pred petimi leti. Dobrih 200 ton za njo je sorta Celeia in na tretjem mestu precej izenačeni sorti Bobek in

Savinjski golding. Gledano na skupno količino pridelanega hmelja za zadnjih pet let pa je z izjemo leta 2018 bila precej izenačena pridelava, in sicer okoli 2500 do 2700 ton pridelka hmelja letno.

Preglednica 5: Skupne količine certificiranega pridelka hmelja letnika 2016 do 2020 po sortah, ki so se certificirale na prvi stopnji (v kilogramih)

SORTA	LETO				
	2016	2017	2018	2019	2020
Celeia	1.006.172	1.153.392	1.220.823	980.023	891.398,00
Aurora	813.124	903.251	1.058.015	827.285	1.114.300,09
Bobek	272.915	267.483	340.707	257.623	260.587,76
Savinjski golding	211.264	201.646	184.208	203.039	208.492,67
Styrian gold	72.463	77.331	64.161	69.965	58.458,48
Styrian Wolf	18.903	44.101	77.116	94.305	79.317,95
Hallertauer Magnum	20.967	25.099	23.564	25.365	21.696,10
Styrian Cardinal	11.885	22.808	35.163	29.991	29.188,40
Cascade	11.136	18.580	13.475	10.549	12.572,75
Dana	12.718	10.617	7.092	11.302	6.777,00
Styrian Dragon	4.760	9.656	9.045	13.153	8.982,00
Styrian Fox	5.070	8.329	11.084	13.025	4.971,45
Sorte v preizkušanju	4.120	7.158	4.244	5.156	88,20
Cerera			7.199	6.013	
Fuggle	3.255	5.946	6.291	6.764	7.463,60
Styrian Eureka	3.487	4.644	5.267	4.937	3.938,80
Styrian Kolibri	762	3.694	7.641	9.163	11.175,15
Chinook	1.062	1.625	2.453	2.637	1.856,20
Atlas	878	937			
Styrian Eagle	120	232	463	1.937	1.449,75
Bramling Cross	395				
SKUPAJ:	2.475.456	2.766.529	3.078.011	2.572.232	2.722.714,62

Kakovost certificiranega pridelka hmelja letnika 2020

Kakovost certificiranega hmelja letnik 2020 je predstavljena v preglednici 6.

Preglednica 6: Vsebnost vlage, deleža listov in pecljev ter vsebnost semena v vseh certificiranih pošiljkah slovenskega hmelja letnik 2020

Kakovostni parametri	Povprečna vrednost v %
Vlaga	9,6
Listi in peclji	0,9
Odpad	1,8
Seme	0,3

Merjenje vlage v balah z vlagomerom GMH (Foto: D. Vrhovnik)

Ocena letnika hmelja

Vsako leto v času obiranja hmelja v okviru strokovne naloge Ocena letnika hmelja po terenu pobereмо okvirno 120 vzorcev pridelka hmelja tistih sort, ki se največ pridelujejo v Preglednica 7: Primerjava povprečne vsebnosti alfa-kislin, preračunane na 11 % vlage v letih od 2011 do 2020

posameznem letu v Sloveniji. Podatki iz preglednice 7 kažejo, da je leto 2020 tudi glede vsebnosti alfa-kislin, ne glede na sorto hmelja, nadpovprečno leto.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Povprečje
Aurora	9,1	8,2	5,7	10,2	8,5	8,6	7,4	8,9	7,8	11,4	8,6
Savinjski golding	3,8	2,6	2,1	3,9	2,0	3,4	2,2	3,3	3,1	4,5	3,2
Bobek	5,9	4,0	2,1	6,3	4,9	4,4	3,5	4,3	4,9	5,9	4,6
Celeia	4,1	3,2	2,2	4,6	3,2	3,2	3,2	3,0	3,4	4,1	3,4
Styrian gold	-	-	3,2	3,1	3,3	4,4	3,3	3,9	4,0	4,6	3,7
Styrian Cardinal	-	-	-	-	-	9,1	7,7	9,3	8,6	11,2	9,2
Styrian Wolf	-	-	-	-	-	11,9	11,8	11,8	12,5	14,7	12,5

*Hvala za zaupanje
in vse dobro v 2021!*

HMEZAD exim d.d.
Vrečerjeva ulica 14, Žalec

T: +386 3 713 49 11
E: sales@hmezad.si

www.hmezad.si